

Aantoonbare kwaliteit montage brandwerende producten

De kwaliteit van brandwerende producten mag nog zo hoog zijn, als de montage niet deugt is de brandwerendheid ook niet gegarandeerd. Dit was voor brandpreventie-expert Joric Witlox van Witlox Consultancy aanleiding om medio 2015 het register Montage Expert Brandveiligheid (MEB) op te starten. Doel is het bevorderen van de vakkundigheid en kwaliteit bij het aanbrengen van brandveilige voorzieningen.

▲ Opening tussen dak en brandwerende wand: dit is geen brandwerende scheiding. Uit Essentiële Bouwkundige Controlepunten.

is toch in ieders belang? Witlox knikt instemmend en zoekt naar het juiste antwoord: 'Laat ik het zo zeggen dat enkele brandpreventie-bedrijven er geen belang bij hebben dat anderen ineens een procescertificaat voor het aanbrengen van brandwerende doorvoeringen kunnen behalen, waardoor in hun ogen de concurrentie op de markt toeneemt. Erg jammer, want het belang van een goede brandveiligheid staat voorop. Bovendien kunnen serieuze partijen zich hierdoor juist onderscheidend presenteren, afstand nemen van onprofessionele bedrijven en een halt toeroepen aan wildgroei.'

Tekst: ing. Frank de Groot

'Aan de kwaliteit van de brandveiligheidsproducten ligt het veelal niet', zegt Witlox. 'Maar bij de montage gaat het nogal eens fout. Vooral bij brandwerende doorvoeren. Hoe groot is het gat? Waaruit bestaat het omliggende materiaal? Wat is de dikte van de wand? Wordt de doorvoering juist gemonteerd? Worden er geen onderdelen vergeten of verkeerd toegepast? Er is dus veel deskundigheid nodig!' Volgens Witlox leidt verkeerde montage van brandwerende doorvoeringen nog steeds tot veel onnodige schade en gevaar doordat vuur of rook weet door te dringen in naastgelegen brandcompartimenten: 'Zoals een afdichting met pur-schuim, waar latex overheen is aangebracht.' Maar er zijn ook andere voorbeelden: zoals brandwerende beglazing die verkeerd-om wordt gemonteerd. 'Er zit een merkteken aan de zijde van het glas die naar de brandzijde moet komen, maar daar wordt soms niet op gelet. Of men plaatst een brandwerende deur, terwijl de aansluiting tussen het kozijn en de wand zo lek als een mandje is. Ja, dan heeft die brandwerende deur ook weinig nut.'

Moeizame weg

Het wekt verbazing dat er niet eerder een erkenningsregeling is geko-

men voor de montage van bijvoorbeeld brandwerende doorvoeringen. 'Er is wel een BRL 2881 'Brandwerende voorzieningen voor doorvoeren', maar die heeft alleen betrekking op de kwaliteit van het product zelf. Er is wel geprobeerd een BRL 2882 te ontwikkelen voor de kwaliteit van het aanbrengen, maar tegenstrijdige belangen hielden dat uiteindelijk tegen', zegt Witlox. Tegenstrijdige belangen? Brandveiligheid

▲ Vooral bij het maken van brandwerende doorvoeren gaat het vaak mis door ondeskundige montage. Hier gaat het gelukkig wel goed. Tussen manchet en leiding is weliswaar ruimte aanwezig, maar deze ruimte wordt bij brand afgedicht door opschuimend grafiet.

▲ Joric Witlox: 'We moeten de 'gelukzoekers' scheiden van de vakmensen in deze branche. Voor opdrachtgevende partijen is er nu onvoldoende zekerheid dat de gevraagde kwaliteit behaald wordt.'

▲ Hier gaat het fout. Brandwerende purschuim is nooit geschikt bij staaldak-wandovergangen en/of doorvoeringen met metalen elementen. Uit Essentiële Bouwkundige Controlepunten.

MEB-register

Witlox richtte daarom zelf een stichting register voor Montage Expert Brandveiligheid op. 'De stichting zonder winstoogmerk heeft als eerste per 16 september 2015 het register voor monteurs van brandwerende doorvoeringen geopend. Op dat gebied worden namelijk nog de meeste fouten gemaakt door sommige mensen en bedrijven. In de toekomst komen er ook registers bij voor bijvoorbeeld installatiebedrijven van brandwerende doorvoeringen, brandwerende deuren, beglazing en brand- en rookscheidingen.' En nee, het initiatief wordt hem niet door alle bedrijven in dank afgenomen. 'Maar we moeten écht de 'gelukzoekers' scheiden van de vakmensen in deze branche. Dat is ook in het belang van de huidige sceptici, waarvan sommigen hun zaken écht wel goed op orde hebben. Voor opdrachtgevend partijen is er echter nu onvoldoende zekerheid dat de gevraagde kwaliteit behaald wordt. En monteurs willen ook weten hoe ze vakbekwaam kunnen worden. Je wilt in de gebruiksfase toch niet de eindgebruiker met de gevolgen opzadelen?'

Private kwaliteitsborging

'Met de komst van de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen wordt de noodzaak tot private toetsing van de kwaliteit van brandwerende doorvoeringen alleen maar groter', merkt Witlox op. Onder de nieuwe wet – die naar verwachting in 2017 of 2018 in werking treedt – moet een private kwaliteitsborger bij oplevering een verklaring afgeven aan de opdrachtgever/vergunninghouder, dat het bouwwerk naar zijn oordeel voldoet aan de bouwtechnische voorschriften. Voorlopig gaat dit alleen gelden voor gebouwen met een laag risico, zoals woningen, kleine kantoorgebouwen en bedrijfshallen. 'Ook de aansprakelijkheid van aannemers bij verborgen gebreken gaat veranderen', zegt de brandpreventie-expert. Op dit moment is een bouwer na oplevering alleen aansprakelijk voor verborgen gebreken en gebreken die zijn genoteerd bij oplevering. Wordt een

zichtbaar gebrek bij de oplevering over het hoofd gezien dan is de bouwer daar niet meer aansprakelijk voor. Het gebrek wordt geacht te zijn geaccepteerd door de opdrachtgever. De aansprakelijkheid voor gebreken is geregeld in artikel 7:768 van het Burgerlijk wetboek. Dit artikel wordt onder de nieuwe wet aangepast. Anders dan in de huidige situatie blijft de bouwer straks na de oplevering aansprakelijk voor alle gebreken die na op het moment van oplevering worden ontdekt, tenzij deze niet aan de bouwer zijn toe te rekenen. 'Je moet dus ook achteraf kunnen aantonen dat de brandwerende doorvoeringen met de juiste materialen en op correcte wijze zijn uitgevoerd. We zien daarnaast een verschuiving van een aanbod gestuurde markt naar een vraag gestuurde markt. De klant is weer koning aan het worden en wil waar voor zijn geld. Het belang van aantoonbare kwaliteit wordt dus groter. De stichting geeft daar invulling aan.'

Eisen

De eisen waaraan monteurs moeten voldoen om deelnemer te kunnen worden van het register staan beschreven in het Reglement. Daarnaast is een opleidingscurriculum opgesteld. Witlox:

'Het opleidingscurriculum en de toelatingscriteria zijn samen met alle stakeholders opgesteld. Ik heb gesproken met adviesbureaus, gebouw-eigenaren, opleidingsinstituten, installatiebedrijven, producenten en brandweer/bevoegd gezag. Doel van de stichting is de mensen van onbewust onbekwaam, bewust bekwaam te maken. Besef in de eerste plaats het belang van een goede brandwerende afdichting. Daarnaast moeten monteurs globale kennis hebben van de wet- en regelgeving, tekeningen kunnen lezen en bijvoorbeeld weten hoe je een (sub)brandcompartiment herkent. Ook moeten kandidaten in staat zijn handboeken van producenten van brandwerende voorzieningen te lezen en logboeken bij te houden.'

Om toegelaten te kunnen worden in het register moeten deelnemers volgens Witlox onder andere kunnen aantonen dat ze een door de stichting geaccepteerde opleiding hebben gevolgd: 'De stichting zelf heeft geen opleiding. Veel opleidingen zijn al door de stichting geaccepteerd en een aantal is nog in behandeling. De belangstelling groeit. Monteurs die toegelaten willen worden tot het register moeten langer dan één jaar voor minimaal 50% het werk verrichten dat met de opleiding en brandveiligheid te maken heeft. Verder moeten ze open staan voor vliegende controle van hun werk. Ze moeten ook minimaal eens per jaar bijscholen.' Een deelnemer van het MEB register krijgt na goedkeuring een schriftelijk bewijs en mag 'MEB' achter zijn naam zetten, zodat hij of zij herkenbaar is als MEB geregistreerde deskundige monteur. 'De registratie is wel merk gebonden. Ieder fabricaat brandwerende doorvoering heeft namelijk weer andere eigenschappen. Je kunt je wel voor meerdere merken laten registreren. De stichting zal daarnaast voor deelnemers activiteiten organiseren, zoals opfrisavonden, bijscholingen, begeleiding, nieuwsbrieven en bijeenkomsten', vult Witlox aan.

Aantoonbare kwaliteit

Applicatiebedrijven kunnen uiteindelijk met de deelname van hun mede-

werkers aan het register aantonen dat ze werken met professionele monteurs en dat het daarmee in kwaliteit een onderscheidend applicatiebedrijf is. Dit geeft hen een antwoord op de wildgroei van gelegheidsmonteurs en -activiteiten. Zelfstandige monteurs (ZZP'ers) kunnen zich door deelname aan het register eveneens onderscheiden en aantonen dat ze deskundig zijn. Producenten en gebouw-eigenaren weten tot slot dat producten ook deskundig gemonteerd worden door een MEB monteur. 'De stichting houdt zich echter niet bezig met het goedkeuren of certificeren van producten', waarschuwt Witlox. 'Dat is voorbehouden aan geaccrediteerde testinstituten, zoals in Nederland bijvoorbeeld Efectis en Peutz.' Vanuit de sector is al flink belangstelling getoond voor de initiatieven van de stichting. Witlox: 'De eerste opleidingen zijn al gestart. In het eerste kwartaal van 2016 hebben al ruim 50 mensen opleidingen gevolgd. Met het register zetten we de nodige stappen om kwaliteit bij de montage van brandwerende voorzieningen zichtbaar te maken.'

Alertheid

Als er op een project uitsluitend MEB-geregistreerd personeel aan het werk is, mag de opdrachtgever dan uitgaan van een brandveilig eindresultaat? 'Helaas niet', reageert Witlox. 'De opdracht kan soms zodanig zijn dat het voor de monteur niet mogelijk is om een brandveilig eindresultaat te bereiken. Of de monteur heeft een brandveilige doorvoer aangebracht en hij ziet verderop in de wand een niet-brandwerend ventilatierooster zitten dat buiten zijn opdracht valt. Wij verwachten dan van monteurs een alerte houding. Ze moeten in staat zijn onjuist gemonteerde afdichtingen, verkeerd gemonteerde brandkleppen of andere onveilige situaties op te merken en dat te melden aan hun direct leidinggevende of opdrachtgever in geval het een ZZP'er betreft. Daarvoor is bovendien de nodige tact vereist om dit op een juiste manier onder de aandacht te brengen.'

Meer weten? Kijk op www.meb-register.nl

► Tijdens Building Holland 2016 ontving de Stichting Register Montage Expert Brandveiligheid de tweede prijs Bouwster 2016. Witlox: 'Wij zijn trots op de tweede prijs die we ontvingen. Het thema van De Bouwster 2016 was 'kwaliteitsborging Brandveiligheid'. We beschouwen dit als een enorme opsteker.'